

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ YARDIMCI ÇALGI PİYANO DERSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA *

Dr. Belir Tecimer Kasap

*1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze
Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi
SDÜ, 7-10 Nisan 2004, Isparta

GİRİŞ

Piyano, müzik eğitimcileri tarafından, müziği çalma, dinleme ve okuma becerilerini kazanma, müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından, en evrensel ve en temel çalgı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, piyano eğitimi, müzik programlarının vazgeçilmez bir parçasıdır (Buchanan, 1964; Vernezza,1967).

Piyano eğitimi, müzik öğretmenliği eğitimi programlarında da temel bir ders olarak yer almaktadır (Buchanan, 1964). Geleceğin müzik öğretmenlerini piyanoda yetiştirmek, Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda kabul edilmiş bir ölçüttür. Piyano eğitimi, müzik öğretmeni yetiştiren her kurumda, bütün müzik öğretmen adaylarına sunulmaktadır. Piyano eğitimi ile, müzik öğretmen adayları, hem kendi müzik eğitimleri süresince kazanacakları müzik bilgisi için, hem de okul öncesi eğitim kurumlarından, lise sınıflarındaki müzik öğretimine kadar gerekli olan, piyano çalma becerilerini kazanmaktadırlar.

Bu bildirinin amacı, Müzik Eğitimi Bölümleri'nin, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları'na dönüştürülmeden önce, müzik öğretmenliği programlarında yer alan ve anaçalgısı piyanodan farklı olan müzik öğrencilerine sunulan, "yardımcı çalgı piyano dersleri (temel piyano)" hakkında istatistiksel bilgiler vermektir. Bu çalışma, 1999 yılında bir doktora tezine temel oluşturmak için yapılmış olan bir araştırma ile elde edilen verilere dayanmaktadır (Kasap). Bu veriler, yazarın müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar için geliştirmiş olduğu bir grup piyano* ders programı için de temel oluşturmuştur. Grup piyano ders programı, müzik öğretmen adaylarının yardımcı çalgı piyano derslerinde, işlevsel piyano becerileri** ile daha iyi donatılmasını hedeflemektedir.

*Grup piyano: **Piyanoyu, bir öğrenci yerine, bir öğrenci grubuna (ideal olarak 6-10 öğrenci) öğretmeyi temel alan bir yaklaşımdır. Grup piyano dersleri, her piyanoda bir öğrencinin eğitim gördüğü "piyano laboratuvarları" nda gerçekleşmekte ve genellikle işlevsel piyano becerilerinin öğretilmesi hedeflenmektedir.**

****İşlevsel piyano becerileri:** Müzik öğretmenlerinin, piyanoyu kendi müzik sınıflarında, işlevsel bir öğretim aracı olarak kullanmalarına olanak tanıyan, piyano çalma becerileridir. Bu beceriler, piyanoda deşifre çalabilme, transpoze edebilme, kadans çalabilme, çokseslendirme yapabilme, doğaçlama yapabilme, birlikte seslendirme, eşlik yapabilme, analiz edebilme ve orkestra ve koro eserlerini çalabilmedir.

1992-1993 öğretim yılından önce kurulmuş olan bütün Müzik Eğitimi Bölümleri bu araştırmanın kapsamına alınmıştır. Toplam sayısı 8 olan bu okullar, Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, ve Uludağ Üniversitesi'ndeki Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Bölümleri'dir.

Yardımcı çalgı piyano dersleri hakkında elde edilen veriler, yukarıda belirtilen Müzik Eğitimi Bölümleri'nde piyano dersi veren bütün öğretim üyelerine (N=47 kişi) uygulanan bir anket ile toplanmıştır. Uygulanan bu anket ile, her Müzik Eğitimi Bölümü'ndeki yardımcı çalgı piyano derslerinin durumu hakkında, doğru ve detaylı bilgi edinmek amaçlanmıştır. Anket, piyano öğretim elemanlarının özgeçmiş, yardımcı çalgı piyano eğitimi, yardımcı çalgı piyano derslerinin içeriği, performans ve işlevsel piyano becerilerinin yardımcı çalgı piyano derslerinde öğretilmesi hakkında bilgi toplamak üzere, dört ana bölümden oluşmaktadır. Ayrıca, Müzik Eğitimi Bölümleri'nin yardımcı çalgı piyano ders programları da incelenmiştir.

ANKET SONUÇLARI

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yardımcı çalgı piyano dersleri hakkında bilgi toplamak üzere yapılan bu çalışmada, elde edilen veriler, sadece 7 Müzik Eğitimi Bölümü'ndeki (%88), 38 piyano öğretim elemanının (%81) vermiş olduğu cevaplara dayanmaktadır. Bu araştırma ile yardımcı çalgı piyano dersleri hakkında toplanan bilgiler aşağıda verilmiştir.

Piyano öğretim elemanlarının özgeçmiş

- 1.) Yedi Müzik Eğitimi Bölümü'ndeki 38 piyano öğretim elemanından 29 u (%76) tam zamanlı, 9 u (%24) ise yarı zamanlı olarak görev yapmaktadır.
- 2.) Piyano öğretim elemanlarından, 16 kişinin (%42) yüksek lisans, 14 kişinin (%37) lisans, 5 kişinin (%13) ise doktora dereceleri vardır. Geriye kalan 3 kişiden (%8) 2 sinin konservatuvarların lise kısmından diploması ve 1 kişinin bir eğitim enstitüsünün müzik bölümünden diploması vardır.
- 3.) Yirmibeş piyano öğretim elemanı (%66) Müzik Eğitimi Bölümleri'nden (bunların 16'sı Müzik Bölümleri'nden 3 yıllık diploma ile mezun olup, daha sonra dördüncü yılı tamamlamışlardır), 3 kişi (%8) devlet konservatuvarlarından, 1 kişi (%3) bir eğitim enstitüsünün müzik bölümünden mezun olmuşlardır. Geriye kalan 9 kişi ise (%24) İstanbul Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü'den (1 kişi), Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nden (1 kişi), Bakü Konservatuvarı'ndan (5 kişi) ve Ecole Normale de Musique de Paris'den (2 kişi) mezun olmuşlardır.

- 4.) Otuziki piyano öğretim elemanının (%84) anaçalgısı piyano, 6 kişinin (%16) anaçalgısı ise piyanodan farklı bir çalgıdır. İki kişi anaçalgılarını belirtmezken, geriye kalan 4 kişinin anaçalgılarının, keman, viyola, viyolonsel ve yanflüt olduğu saptanmıştır.
- 5.) Öğretim elemanlarından 30 u (%79) hiç piyano öğretimi üzerine eğitim almamışken, 8 kişi (%21) aynı konuda eğitim aldıklarını belirtmişlerdir.
- 6.) Otuziyedi piyano öğretim elemanından 19 u (%51) piyano öğretim alanında bir workshop veya seminere katıldıklarını, 18 kişi ise (%49) hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.
- 7.) Piyano öğretim elemanları, Müzik Eğitimi Bölümleri`ndeki görevlerinden önce ve/veya süresince şu görevlerde bulunmuşlardır: 26 kişi okul dışında özel piyano dersleri vermiş, 20 kişi ortaokullarda, 18 kişi liselerde, 13 kişi ilkokullarda müzik öğretmeni olarak, 3 kişi konservatuvarlarda, 2 kişi özel müzik okullarında ve 1 kişi de bir güzel sanatlar lisesinde görev yapmıştır. Piyano öğretim elemanlarının görev yerleri ve yüzdeleri Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1 Piyano öğretim elemanlarının öğretim tecrübesi N=38

Öğretim Seviyesi	Sayı	%
Üniversite	38	100
Özel piyano dersleri	26	68
Ortaokul	20	53
Lise	18	47
İlkokul	13	34
Konservatuvar	3	8
Özel Müzik Okulu	2	6
Güzel Sanatlar Lisesi	1	3

- 8.) Yukarıda belirtilen okullarda kaç yıl öğretmenlik tecrübesi edinildiği sorulduğunda, 33 kişi cevap vermiştir. Buna göre, piyano öğretim elemanlarının Müzik Eğitimi Bölümleri`ndeki eğitimcilik tecrübeleri 1 dönemden 24 yıla kadar (ortalama 11,5 yıl) uzanmaktadır. Bunun yanı sıra, 25 kişi 1 yıldan 30 yıla kadar (ortalama 13 yıl) özel piyano dersleri verirken, 18 kişi ortaokullarda 1 yıldan 11 yıla kadar (ortalama 4,5 yıl), 18 kişi liselerde 1 dönemden 12 yıla kadar (ortalama 5 yıl), 11 kişi ilkokullarda 1 dönemden 5 yıla kadar (ortalama 2 yıl), 5 kişi diğer kurumlarda 1 dönemden 4 yıla kadar (ortalama 2 yıl) görev yapmışlardır. Piyano öğretim elemanlarının piyano öğretim süreleri ile maksimum, minimum, ortalama ve standard sapma (SS) değerleri Tablo 2 de verilmiştir.
- 9.) Cevap veren 35 kişinin (%92) Müzik Eğitimi Bölümleri`ndeki haftalık toplam ders yükü (yardımcı çalgı piyano ve anaçalgı piyano dersleri) 4 saat ile 32 saat arasında (ortalama 18 saat) değişmektedir. Piyano öğretim elemanlarının

Tablo 2 Piyano öğretim elemanlarının piyano öğretim süresi (yıl olarak) N=33

<i>Öğretim seviyesi</i>	<i>Sayı</i>	<i>Maksimum</i>	<i>Minimum</i>	<i>Ortalama</i>	<i>SS</i>
Üniversite	33	24	0.5	12	7
Özel piyano dersi	25	30	1	13	7
Ortaokul	18	11	1	5	3
Lise	18	12	0.5	5	4
İlkokul	11	5	0.5	2	1
Diğer	5	4	0.5	2	1

yardımcı çalgı piyano ders yükü ise, haftada 2 ile 25 saat arasında (ortalama 12 saat) değişmektedir (Tablo 3 e bakınız). Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının toplam piyano ders yüklerinin %66 sının yardımcı çalgı piyano dersi olduğu ve 7 öğretim elemanının ise (%20) sadece yardımcı çalgı piyano dersi vermekte olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3 Piyano öğretim elemanlarının ders yükü (saat olarak) N=35

<i>Piyano öğretimi</i>	<i>Sayı</i>	<i>%</i>	<i>Maksimum</i>	<i>Minimum</i>	<i>Ortalama</i>	<i>SS</i>
Toplam piyano dersi	35	92	32	4	18	7
Yardımcı çalgı piyano	35	92	25	2	12	5

Yardımcı çalgı piyano eğitimi

10) Okullarında ne çeşit piyano dersinin olduğu sorulduğu zaman, Tablo 4 de verildiği gibi, 24 kişi bir ders saatinde 2 kişiye, 20 kişi bir ders saatinde 1 kişiye ders verdiğini belirtmiştir. Bunlardan, 8 kişinin hem 1 kişiye, hem de 2 kişiye ders verdiği, 1 kişinin ise bir ders saatinde 5 kişiye ders verdiği ortaya çıkmıştır.

Tablo 4 Yardımcı çalgı piyano öğrencilerine verilen piyano dersinin çeşidi

(N=37)

Piyano Ders Çeşidi	Sayı	%
2 kişi ile	24	65
1 kişi ile	20	54
1 kişi/2 kişi ile	8	22
5 kişi ile	1	3

- 11) Yedi Müzik Eğitimi Bölümü`nde verilmekte olan yardımcı çalgı piyano derslerinin dönem sayısı aşağıdaki gibidir: Ses eğitimi öğrencileri için üç bölümde 8 dönem, üç bölümde 4 dönem, bir bölümde ise 6 dönem; çalgı eğitimi öğrencileri için dört bölümde 4 dönem, üç bölümde 6 dönem; müzik teorisi eğitimi öğrencileri için bir bölümde 8 dönem. Yardımcı çalgı piyano derslerinin dönem sayıları Tablo 5 de verilmiştir.

Tablo 5 Yardımcı çalgı piyano derslerinin dönem sayısı

Okul	Dönem sayısı		
	Ses eğitimi	Çalgı eğitimi	Müzik teorisi
A	8	6	8
B	4	4	
C	4	4	
D	8	4	
E	6	6	
F	8	6	
G	4	4	

- 12) Yardımcı çalgı piyano dersleri üç bölümde (%43) 50 dakika, üç bölümde (%43) 45 dakika ve bir bölümde ise (%14) 30 dakika olarak verilmektedir.
- 13) Yardımcı çalgı piyano dersleri 4 bölümde haftada bir defa, 1 bölümde ilk yıl iki, ikinci yıl bir defa, 1 bölümde haftada iki kez, 1 bölümde ise ilk yıl haftada iki, ikinci ve üçüncü yıllarda ise bir defa verilmektedir. Yardımcı çalgı piyano derslerinin her dönemdeki ders sayısı için Tablo 6 ya bakınız.

Tablo 6 Yardımcı çalgı piyano derslerinin her dönemdeki ders sayısı

Okul	Dönem içindeki ders sayısı							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
A	1	1	1	1	1	1	1	1
B	2	2	1	1				
C	2	2	2	2				
D	1	1	1	1	1	1	1	1
E	2	2	1	1	1	1		
F	1	1	1	1	1	1	1	1
G	1	1	1	1				

- 14) Öğrenciler, bütün Müzik Eğitimi Bölümleri`nde aldıkları her piyano ders saati için 1 kredi, eğer iki saat ders alıyorsa, 2 kredi almaktadırlar.
- 15) Bütün bölümlerde, öğrenciler, piyano öğretim elemanının, her dönem yaptığı bir vize sınavı ve komite tarafından yapılan bir final sınavı ile değerlendirilmektedir.
- 16) Müzik Eğitimi Bölümleri`nden sadece 3 tanesinde (%43) birer tane "elektronik keyboard" olduğu, ancak bu çalgının, hiç bir bölümde piyano derslerinde kullanılmadığı saptanmıştır.
- 17) Müzik Eğitimi Bölümleri`nden sadece 5 tanesinde (%71) işlevsel piyano becerilerinden olan "piyanoda eşlik" dersi, zorunlu ders olarak programlarda yer almaktadır. Piyanoda eşlik dersi, 2 okulda piyano ve şan öğrencilerine, 1 okulda piyano, şan ve müzik teori öğrencilerine ve 2 okulda ise bütün öğrencilere verilmektedir.

Yardımcı çalgı piyano derslerinin içeriği

- 18) Yedi okuldan sadece 6 sında (%86) yardımcı çalgı piyano müfredat programının olduğu saptanmıştır. Piyano ders programlarını, 4 okulda (%67) piyano öğretim elemanları, 1 okulda

- (%17) piyano bölüm başkanı geliştirirken, 1 okul ise (%17), bir başka okulun piyano programını kullanmaktadır.
- 19) Sadece 5 Müzik Eğitimi Bölümü, yardımcı çalgı piyano ders programlarını araştırmacıya postalamıştır. Bu programlar incelendiğinde, yardımcı çalgı piyano derslerinde teknik ve repertuar çalışmalarına ağırlık verildiği saptanmıştır. Sadece iki programda, çok az eşlik çalışmalarına ve bir programda ise deşifre çalışmalarına yer verilmektedir.
- 20) Yardımcı çalgı piyano ders programlarında en çok kullanılan piyano başlangıç metodları; Burkard'ın New Techniques for Piano Playing, Agay'ın Learning to Play Piano, Beyer'in Preparatory School, ve Dağarcık Yayınlarının Yeni Piyano Metodu dur. Bu piyano metodların hepsi batı müziğinden seçmeler içermekte ve çocukların piyano eğitimlerini hedef almaktadır. Bu metodları kullanan piyano öğretim elemanlarının sayıları ve yüzdeleri için Tablo 7 ye bakınız.

Tablo 7 Yardımcı çalgı piyano derslerinde en çok kullanılan başlangıç piyano metodları

Metod adı	Sayı	%
Burkard, J. A. <u>New techniques for piano playing.</u>	15	39
Agay, D. <u>Learning to play piano, Vols. 1-4.</u>	12	32
Beyer, F. <u>Elementary instruction book for preparatory school, Op.101.</u>	6	16
<u>Yeni piyano metodu.</u>	4	11

- 21) Yardımcı çalgı piyano ders programlarında yer alan teknik çalışmalar, diziler, arpejler ve kadanslardan oluşmaktadır. Bunların yanı sıra, Hanon, Czerny, Duvernoy, Burgmüller vb. teknik çalışmalarına piyano programlarında yer verilmektedir. Solo eser çalışmaları için, hem batı müziği, hem de Türk piyano müziği seçmeleri kullanılmaktadır. Yardımcı çalgı piyano derslerinde en çok kullanılan solo piyano kitapları, sırasıyla ve yüzdeleri ile Tablo 8 de verilmiştir.

Tablo 8 Yardımcı çalgı piyano derslerinde en çok kullanılan piyano kitapları

Kitabın adı	Sayı	%
Bach, W. F. <u>Der erste Bach</u>	37	97
Saygun, A. A. <u>İnci'nin kitabı</u>	20	53
Baran, İ. <u>Çocuk parçaları</u>	19	50
Bartok, B. <u>Mikrokosmos, Vols. 1-3</u>	19	50
Baran, İ. <u>Siyah ve beyaz</u>	17	45
Erkin, U. C. <u>Duyuşlar</u>	16	42
Sun, M. <u>Yurt renkleri</u>	16	42
Heller, M. P. <u>Sonatinen album</u>	15	39
Schumann, R. <u>Album for the young</u>	12	32
Bayraktar, E. <u>Piyanoda ilk adımlar</u>	9	24
Levent, N. <u>Piyano için on parça</u>	8	21
Tuğcular, E. <u>Türkünün rengi</u>	8	21
Bach, J. S. <u>Inventions and sinfonias</u>	7	18
Çimen, G. ve Ercan, N. <u>Piyano albümü</u>	7	18
Clementi, M. <u>Six sonatinas</u>	7	18
Akses, N. K. <u>Minyatürler</u>	6	16
Bach, J. S. <u>18 Preludes and fugues</u>	6	16
Bartok, B. <u>For children, Vol.1 ve 2</u>	6	16
Mozart, W. A. <u>Six Viennese sonatinas</u>	6	16
Erkin, U. C. <u>Beş damla</u>	5	13
Khachaturian, A. <u>Album for young people</u>	5	13
Gretchaninoff, A. <u>Children`s book</u>	4	11
Haydn, J. <u>The complete piano sonatas Vol. 1-3</u>	4	11
Kuhlau, F. <u>Six sonatinas</u>	4	11

- 22) Yardımcı çalgı piyano derslerinde karşılaşılan en büyük problemler (N=36); okullardaki piyano sayısının yetersiz olması (28 kişi veya % 78), fazla öğrenci yükü olması (20 kişi veya %56) ve üniversite düzeyinde piyano metodlarının olmamasıdır (10 kişi veya %28). Diğer problemler ise aşağıdaki gibi sıralanmıştır:
- Öğrenciler piyanoya yeteri kadar çalışmamaktadır.
 - Müzik teorisi dersleri ile piyano dersleri koordineli olarak programlanmamıştır.
 - Piyano müfredat programlarında, ders amaçları ile ölçme ve değerlendirme teknikleri belirtilmemiştir.
 - Öğrenci adayının, müzik öğretmenliği programına başlamadan önce, piyano çalma düzeyini saptayacak bir ölçme ve değerlendirme sistemi yoktur.
 - Öğrenciler, hiç bir piyano ve müzik bilgisi ile donanmadan müzik eğitimi programına girmektedir.
 - Çağdaş piyano eserlerine, piyano programlarında az veya hiç yer verilmemektedir.

**Performans ve işlevsel piyano becerilerinin
yardımcı çalgı piyano derslerinde öğretilmesi**

- 23) Piyano öğretim elemanları, piyano derslerinde genellikle, sırasıyla teknik çalışmalar, repertuar, deşifre, eşlik, kadans çalma, stil geliştirme, analiz ve ezberlemeye yer verdiklerini belirtmişlerdir. Çok az sayıdaki öğretim elemanı ise derslerinde, birlikte seslendirme, çok seslendirme, transpoze, verilen bas partisi üzerine çokseslendirme yapma, doğaçlama ve orkestra ve koro eserlerini çalma becerilerini öğretmektedir. Piyano becerilerinin sıralaması ve yüzdeleri için Tablo 9 a bakınız.

Tablo 9 Yardımcı çalgı piyano öğrencilerine öğretilen piyano becerileri

<i>Performans ve İşlevsel beceriler</i>	<i>Sırası</i>	<i>Cevaplayanların sayısı</i>	<i>%</i>
Teknik çalışmalar	1	33	87
Repertuar	2	31	82
Deşifre	3	30	79
Eşlik	4	29	76
Kadans çalma	5	24	63
Stil geliştirme	6	23	61
Analiz	7	19	50
Ezberleme	8	18	47
Birlikte seslendirme	9	10	26
Çokseslendirme	10	9	24
Transpoze	11	6	2
Bas partisi üzerine çokseslendirme	12	3	8
Doğaçlama	13	1	3
Orkestra ve koro eserlerini çalma	14	1	3

- 24) Piyano öğretim elemanları, öğretmen adaylarının, yardımcı çalgı piyano derslerinde kazanması gereken 14 performans ve işlevsel piyano becerilerini 1'den 5` e kadar (1=kararsız, 5=çok önemli) sınıflandırmışlardır (Tablo 10 a bakınız). Buna göre, piyano becerileri en önemliden, en önemsizine doğru şöyle sınıflandırılmışlardır: (1) eşlik yapabilme, (2) deşifre çalabilme, (3) teknik çalışmalar, (4) birlikte seslendirme, (5) kadans çalabilme, (6) repertuar, (7) analiz edebilme, (8) çokseslendirme yapabilme, (9) stil geliştirme, (10) transpoze edebilme, (11) verilen bas partisi üzerine çokseslendirme yapabilme, (12) ezberleme, (13) orkestra ve koro eserlerini çalabilme ve (14) doğaçlama yapabilme.

Tablo 10 Müzik öğretmeni adaylarına öğretilmesi gereken piyano becerileri

Performans ve İşlevsel beceriler	Önemine göre sıralama		Önemine göre sınıflandırma						
			Cevaplayanlar						
	Ortalama	Sıra	5	4	3	2	1	Ort.	Sıra
Deşifre çalma	3.7	1	27	8	1	0	0	4.722	2
Teknik çalışmalar	4.2	2	22	9	5	0	0	4.472	3
Eşlik çalma	4.3	3	29	7	1	0	0	4.757	1
Repertuar	4.7	4	16	12	6	0	1	4.167	5-6
Çokseslendirme	6.1	5	14	13	9	0	0	4.139	8
Stil geliştirme	6.5	6	8	17	9	1	0	3.914	9
Kadans çalma	6.7	7	14	15	6	1	3	4.167	5-6
Analiz etme	6.8	8	16	9	7	2	0	4.147	7
Birlikte seslendirme	7.2	9	16	13	3	2	0	4.171	4
Transpoze etme	7.5	10	8	12	14	1	0	3.771	10
Ezberleme	8.1	11	2	11	18	4	0	3.314	12
Bas partisi üzerine çokseslendirme	9.5	12	2	14	12	4	0	3.438	11
Doğaçlama yapma	9.9	13	2	4	20	5	2	2.970	14
Orkestra ve koro eserlerini çalma	10.7	14	2	15	11	3	0	3.294	13
	1=en önemli 5=en önemsiz		5=Çok önemli 4=Önemli 3=Az önemli 2=Önemsiz 1=Kararsız						

25) Piyano öğretim elemanları, müzik öğretmeni adaylarının kazanması gereken performans ve işlevsel piyano becerilerini en önemliden, en önemsiz doğru şöyle sıralamışlardır (1=en önemli, 14=en az önemli); (1) deşifre çalabilme, (2) teknik çalışmalar, (3) eşlik yapabilme, (4) repertuar, (5) çokseslendirme, (6) stil geliştirme, (7) kadans çalabilme, (8) analiz edebilme, (9) birlikte seslendirme, (10) transpoze edebilme, (11) ezberleme, (12) verilen bas partisi üzerine çokseslendirme yapabilme, (13) doğaçlama yapabilme ve (14) orkestra ve koro eserlerini çalabilme. Performans ve işlevsel piyano becerilerin istatistik bilgileri Tablo 10 da verilmiştir. Sonuç olarak, piyano becerilerinin sınıflandırma ve sıralama sonuçları karşılaştırıldığında, deşifre yapabilme, eşlik yapabilme, teknik çalışmalar, birlikte seslendirme, kadans çalabilme, repertuar, analiz, çokseslendirme yapabilme, stil geliştirme, transpoze edebilme ölçeğin üst sıralarında yer alırken, doğaçlama yapabilme, orkestra ve koro eserlerini çalabilme, ezberleme ve verilen bas partisi üzerine çokseslendirme yapabilme aşağılarda yer almıştır. Piyano öğretim elemanları, ölçeğin üst sıralarında yer alan becerilerin, piyano ders programlarında yer almasını kuvvetle önermişlerdir. Piyano öğretim elemanları, verilmiş olan 5 piyano repertuarı kategorisinin müzik öğretmenlerine olan önemini, önce önem derecesine göre sıralamışlar, daha sonra ise önem derecesine göre sınıflandırmışlardır. Tablo 11 da görülebileceği gibi, repertuarların sıralama ve sınıflandırma sonucu aynı çıkmış ve en önemliden, en önemsiz doğru aşağıda verildiği

sıralanmıştır: (1) çağdaş Türk piyano repertuarı, (2) barok dönem piyano repertuarı, (3) klasik dönem piyano repertuarı, (4) romantik dönem piyano repertuarı ve (5) 20. yüzyıl piyano repertuarı. Piyano öğretim elemanları ayrıca, çok seslendirilmiş türküler, ulusal marşlar, birlikte seslendirilebilecek eserler, eşlikli şarkılar, okul şarkıları, dünya müziğinden ve pop müziğinden örneklerin, piyano repertuarında yer alması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 11 Piyano repertuarının müzik öğretmenleri için önemi

Piyano repertuarı	Önemine göre sıralama		Önemine göre sınıflama						
	Ortalama	Sıra	5	4	3	2	1	Ort.	Sıra
			Cevaplayanlar						
Çağdaş Türk müziği	2.33	1	12	8	1	0	0	4.52	1
Barok dönem	2.38	2-3	15	5	1	0	0	4.67	2-3
Klasik dönem	2.38	2-3	15	5	1	0	0	4.67	2-3
Romantik dönem	3.86	4	10	10	1	0	0	4.43	4
20. yüzyıl	4.05	5	9	7	5	0	0	4.19	5
	1=en önemli 5=en önemsiz		5=Çok önemli 4=Önemli 3=Az önemli 2=Önemsiz 1=Kararsız						

26.) Piyano öğretim elemanlarından sadece 8 i (%21) Amerikan üniversite programlarında yer alan grup piyano programları hakkında bilgi sahibi iken, 30 kişinin (%79) bu konuda hiç bir bilgisi olmadığı ortaya çıkmıştır.

27.) Otuz kişi (%86) işlevsel piyano becerilerini grup içinde öğretmek istediklerini, 5 kişi (%14) ise öğretmeyi istemediklerini belirtmişlerdir.

28.) Amerikan üniversitelerinde en çok kullanılan grup piyano metodlarını, yardımcı çalgı piyano derslerinde kullanmak isteyip istemedikleri sorulduğu zaman, piyano öğretim elemanlarının hepsi (38 kişi veya %100) "evet" cevabını vermişlerdir.

ÖNERİLER

- 1.) Bu araştırmaya temel olan verilerin ana kaynağı, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda görev yapan piyano öğretim elemanlarıdır. Benzer bir çalışma, şu anda görev yapan müzik öğretmenleri ile halen öğrenim gören müzik öğrencilerinin görüşlerine başvurularak yapılmalıdır. Elde edilen veriler ile müzik öğretmenlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek, yeni bir piyano ders programı geliştirilebilecektir.
- 2.) Mevcut piyano ders programları, program geliştirme komiteleri tarafından gözden geçirilerek, ders amaçları ve ölçme ve değerlendirme teknikleri, açıkça ve kapsamlı olarak belirtilmelidir. Bu program, pilot alanda test edilmeli, değerlendirilmeli ve yeniden düzenlenerek uygulamaya konulmalıdır.

- 3.) Müzik öğretmenliği programlarının felsefesi ve amacı yeniden gözden geçirilmeli, değerlendirilmeli ve düzenlenmelidir. Bu kurumlar ile ilköğretim ve lise programlarının koordineli olması göz önünde bulundurulmalıdır.
- 4.) Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki mevcut piyano dersleri, sadece performans ve teknik becerilerle ağırlık vermektedir. İlköğretim ve lise müzik sınıflarında ise, bu becerilerin ötesinde “işlevsel piyano becerilerine” ihtiyaç vardır. Müzik öğretmen adaylarının, kendi müzik sınıflarında piyanoyu daha etkili kullanabilmeleri için, eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, birlikte seslendirme, kadans çalabilme, analiz edebilme, çokseslendirme yapabilme, transpoze edebilme, doğaçlama yapabilme gibi işlevsel piyano becerilerine, piyano programlarında yer verilmelidir.
- 5.) İşlevsel piyano becerilerinin kazandırılmasının hedeflendiği ve diğer ülkelerde oldukça etkili olan “grup piyano eğitimi”, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların programları kapsamına alınmalıdır.
- 6.) Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, grup piyano derslerinin yapılabilmesi için en ideal olan “elektronik piyano laboratuvarları”nın kurulma yolları aranmalıdır. Bu laboratuvarlar, aynı zamanda öğretim elemanlarının fazla öğrenci yükü problemini de çözecektir.
- 7.) İyi kalitede bir müzik öğretmenliği için, mezun olmadan önce kazanılması gereken minimum piyano çalma düzeyi, piyano ders programlarında belirlenmelidir.
- 8.) Öğrencilerin piyanodaki işlevsel becerilerini, öğretmenlik staj veya mezuniyet öncesi ölçebilecek bir yeterlilik sınavı hazırlanmalıdır.
- 9.) Yetişkin öğrencileri hedefleyen ve Türk müziğini de içeren başlangıç piyano metodları, müzik eğitimcileri tarafından yazılmalıdır.
- 10.) Piyano ders programlarında, eski çağlardan çok, yakın çağ ve günümüz müziklerine öncelik verilmelidir. Klasik piyano repertuarının yanı sıra, müzik öğretmenlerinin, kendi sınıflarında ihtiyaç duyacakları piyano için düzenlenmiş halk türküleri, eşlikli ulusal marşlar ve okul şarkıları, pop müzik örnekleri, küçük oda müziği eserleri ve dünya müziğinden örneklerin de yer aldığı bir repertuar, piyano derslerinde oluşturulmalıdır.
- 11.) Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, piyano pedagoji programları, geleceğin piyano öğretmenlerini yetiştirmek için, yüksek lisans ve doktora programları seviyesinde oluşturulmalıdır. Piyano pedagoji programları olmayan okulların piyano öğretim elemanları için, yaz aylarında workshoplar veya hizmet içi eğitim için olanaklar yaratılmalıdır.
- 12.) Piyano eğitimi üzerine daha çok araştırma yapmaya ihtiyaç vardır. Bunun için, workshoplar, seminerler, sempozyumlar düzenlenmeli ve araştırmaya dayalı yayınlar için fonlar oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

Buchanan, G. (1964, Yaz). Skills of piano performance in the preparation of music educators [Müzik eğitimcilerinin hazırlanmasında piyano performans becerileri]. Journal of Research in Music Education, 12, 134-138.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Piyano eğitimi müfredat programı.

Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Temel piyano ders programı.

Kasap, Belir T. (1999). The Status of Undergraduate Secondary Piano Instruction in Selected Departments of Music Education in Turkey with Recommendations for Teaching Functional Skills in Groups [Türkiye'deki Seçilmiş Müzik Eğitimi Bölümleri'ndeki Lisans Düzeyi Yardımcı Çalgı Piyano Eğitiminin Durumu ve İşlevsel Piyano Yeteneklerinin Grup İçerisinde Öğretilmesi İçin Öneriler], Yayınlanmamış Doktora Tezi, University of Oklahoma, Norman, ABD.

Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Temel piyano ders programı.

Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Temel piyano dersi lisans öğretim programı.

Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Piyano derslerinin programları.

Vernazza, M. (1967, Haziran/ Temmuz). Basic piano instruction in the college [Üniversitelerde temel piyano eğitimi]. American Music Teacher, 16 (6), 17-18, 20, 45.

